

Rozwój rynku: Przyrządy pomiarowe i medyczne (CN 90) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje ewolucję handlu zagranicznego Unii Europejskiej (UE-27) w zakresie działu CN 90 – obejmującego przyrządy i aparaturę optyczną, fotograficzną, kinematograficzną, pomiarową, kontrolną, precyzyjną, medyczną i chirurgiczną oraz ich części i akcesoria – z krajami spoza UE w latach 2015–2025. Dane roczne pochodzą z narzędzia Trade Dashboard i obejmują pełne okresy, umożliwiając rzetelne porównanie. W tym czasie UE umocniła swoją pozycję eksportera netto, znacząco zwiększyła wartość wymiany handlowej i przeszła istotną transformację strukturalną zarówno w ujęciu geograficznym, jak i produktowym. Poniżej przedstawiamy główne obserwacje, uporządkowane w trzech obszarach tematycznych.

1. Silna pozycja eksportowa UE i rosnąca nadwyżka handlowa

Od dekady stabilnego wzrostu wartości eksportu przy niewielkim wzroście wolumenu

Wartość unijnego eksportu dóbr z działu 90 wzrosła z **84,6 mld EUR** w 2015 r. do **131,8 mld EUR** w 2025 r. (+55,8%), podczas gdy wolumen pozostał niemal bez zmian (z 716,0 tys. ton do 730,2 tys. ton, +2,0%). Oznacza to systematyczny wzrost jednostkowej wartości eksportowanych towarów – średnia cena wzrosła z 118,1 tys. EUR/t do 180,4 tys. EUR/t (+52,7%). Równocześnie import zwiększył się z **59,6 mld EUR** do **91,0 mld EUR** (+52,7%) przy wolumenie rosnącym o 13,5%, a cena importowych produktów podniosła się z 67,6 tys. EUR/t do 91,0 tys. EUR/t (+34,6%). W efekcie **nadwyżka handlowa** powiększyła się z 25,0 mld EUR do 40,8 mld EUR (+63,2%).

Ogólny obraz handlu

Rok	Eksport (mld EUR)	Import (mld EUR)	Saldo (mld EUR)	Cena eksportowa (EUR/t)	Cena importowa (EUR/t)
2015	84,6	59,6	25,0	118 111	67 557
2025	131,8	91,0	40,8	180 380	90 953

Rosnąca skłonność do eksportu i spadek zależności od importu netto

Wskaźnik **eksportowej orientacji** (udział eksportu w produkcji) wzrósł z 57,8% do 79,1% (+36,8%), a **intensywność handlu** (obrotów zewnętrznych w relacji do PKB) osiągnęła 86,3% w 2024 r. wobec 70,2% w 2015 r. Jednocześnie **uzależnienie od importu netto** UE-27 przesunęło się z –19,6% do –36,5% (ujemna wartość oznacza przewagę eksportu nad konsumpcją krajową). Dane te wskazują na głęboką integrację unijnego sektora wysokiej techniki z globalnymi łańcuchami wartości i rosnącą samowystarczalność netto.

Uzależnienie od importu netto

Skłonność do eksportu

Wewnętrzna specjalizacja – centrami pozostają Niemcy, Niderlandy i Irlandia

W 2025 r. największą ujawnioną przewagę komparatywną (RSCA) w dziale 90 odnotowały **Irlandia** (RSCA 0,4516), **Niderlandy** (0,203) i **Niemcy** (0,1535). Irlandia, odpowiadająca zaledwie za 2,1% całkowitego eksportu UE, dostarczyła 5,5% wartości eksportu działu 90, co potwierdza jej rolę jako bazy zaawansowanych wyrobów medycznych i farmaceutycznych. Z kolei najslabiej wyspecjalizowane są Słowacja (RSCA –0,5582) i Hiszpania (–0,4291). Koncentracja eksportu według wartości utrzymuje się na stabilnym, umiarkowanym poziomie (HHI ok. 1056), natomiast koncentracja wolumenu importu wzrosła z 1747 do 2611 (+49,5%), sugerując skupienie dostaw w rękach kilku dużych partnerów.

Specjalizacja państw członkowskich

2. Przesunięcia geograficzne: rosnąca rola Chin, spadek wymiany z Rosją i wstrząsy cenowe

Dynamiczny wzrost importu z Chin przy stabilizacji innych dostaw

Import z **Chin** wzrósł ponad dwukrotnie – z 7,8 mld EUR do 16,1 mld EUR (+106,7%) – czyniąc je największym pozaunijnym źródłem zaopatrzenia (po USA). Równocześnie udział Stanów Zjednoczonych w imporcie pozostał wysoki, ale rósł wolniej (+42,4% do 28,1 mld EUR). Wyraźnie wzrosły również dostawy z **Meksyku** (+89,2%) i **Szwajcarii** (+40,0%). Natomiast import z **Korei Południowej** skurczył się o 20,6%. Wymiana z **Wielką Brytanią** po Brexicie charakteryzowała się dużą zmiennością; import praktycznie nie zmienił wartości (–1,9%), ale po silnych wahaniach cenowych.

Główni partnerzy handlowi

Partner	Import 2015 (mld EUR)	Import 2025 (mld EUR)	Zmiana (%)	Eksport 2015 (mld EUR)	Eksport 2025 (mld EUR)	Zmiana (%)
Chiny	7,8	16,1	+106,7	9,4	15,0	+60,2
USA	19,7	28,1	+42,4	22,1	35,2	+59,4
Szwajcaria	6,1	8,6	+40,0	4,0	6,4	+62,3
Wlk. Brytania	6,3	6,1	-1,9	9,4	13,2	+40,3
Rosja	—*	—*	—	2,7	2,3	-13,2
Turcja	—	—	—	2,3	3,9	+69,3

*Rosja nie znalazła się w pierwszej siódemce importerów.

Wstrząsy cenowe na wybranych rynkach eksportowych i importowych

Analiza zdarzeń szokowych wykryła kilka nagłych zmian cen jednostkowych. W **importcie z Wielkiej Brytanii** cena wzrosła o 59% w 2021 r. (przy spadku wolumenu), co zbiega się z barierami pozataryfowymi po Brexicie. W **eksporcie do USA** w 2022 r. cena skoczyła o 18,2%, napędzana prawdopodobnie przez inflację i popyt na sprzęt medyczny. Największą anomalię zanotowano w eksporcie do **Zjednoczonych Emiratów Arabskich** (+272,7% ceny w 2022 r.) przy gwałtownym spadku wolumenu, co może odzwierciedlać pojedyncze transakcje wysokowartościowym sprzętem. Eksport do **Tunezji** zanotował skok ceny o 27,8% w 2023 r., a poziom cen utrzymał się później na wyższym pułapie.

Zmienność i szoki cenowe

Zmiany kierunków eksportu – Rosja traci, Turcja zyskuje

Eksport do **Rosji** spadł o 13,2% (z 2,7 mld EUR do 2,3 mld EUR), przy czym od 2022 r. nastąpiło załamanie – z 4,1 mld EUR w 2019 r. do 2,3 mld EUR w 2025 r. – będące skutkiem sankcji. Równocześnie dynamicznie rósł eksport do **Turcji** (+69,3%), **Szwajcarii** (+62,3%) oraz **USA** (+59,4%). Udział pozostałych partnerów („Other”) wzrósł w eksporcie z 30,5 mld EUR do 50,5 mld EUR, co dowodzi postępującej dywersyfikacji rynków zbytu.

3. Transformacja koszyka produktowego – dominacja sprzętu medycznego i wzrost wartości dodanej

Sekcja 9018 (aparatura medyczna) motorem obrotów

Największą pozycją w imporcie i eksporcie jest **kod 9018 – przyrządy i urządzenia medyczne, chirurgiczne, stomatologiczne i weterynaryjne**. Wartość importu tej grupy wzrosła z 15,8 mld EUR do 28,3 mld EUR (+79%), a eksportu z 20,8 mld EUR do 35,6 mld EUR (+71%). Wolumen importu wzrósł o 33%, a cena jednostkowa o 35%, podczas gdy w

eksportcie wolumen urósł o 26%, a cena o 36%. To właśnie ta kategoria generuje największą część nadwyżki handlowej i odzwierciedla globalny popyt na wyroby medyczne „made in EU”.

Porównanie segmentów produktowych

Kod	Opis skrócony	Import 2015 (mld EUR)	Import 2025 (mld EUR)	Eksport 2015 (mld EUR)	Eksport 2025 (mld EUR)
9018	Aparatura medyczna	15,8	28,3	20,8	35,6
9021	Wyroby ortopedyczne, protezy	9,1	14,5	—*	—*
9031	Przyrządy pomiarowe/kontrolne	3,8	6,1	8,0	11,8
9001	Włókna optyczne, soczewki	2,5	3,2	—	—
9019	Respiratory, sprzęt do tlenoterapii	1,6	2,7	—	—

*Nie ujęto w pierwszej siódemce eksportu w tym zestawieniu.

Wpływ pandemii – skokowy wzrost wolumenu i cen w grupie 9019 i 9021

Segment **9019 (urządzenia do mechanoterapii, respiratory)** zanotował gwałtowne wahania: wolumen importu podskoczył z 128,9 tys. ton w 2019 r. do 239,8 tys. ton w 2021 r., a następnie spadł do 159,8 tys. ton w 2025 r. Cena importowa w tym okresie najpierw spadła (duży wolumen tańszych respiratorów), by później wzrosnąć. W imporcie **9021 (protezy, aparaty słuchowe)** wartość wzrosła z 9,1 mld EUR do 14,5 mld EUR, a cena jednostkowa z 275 tys. EUR/t do 305 tys. EUR/t, co potwierdza rosnący popyt na zaawansowane technologicznie implanty.

Wzrost wartości jednostkowych jako sygnał awansu technologicznego

W analizowanym okresie niemal wszystkie wiodące podgrupy importowe i eksportowe odnotowały wyższy wzrost wartości niż wolumenu. Przykładowo, eksportowana cena **9027 (aparatura do analizy fizycznej/chemicznej)** wzrosła z 197,1 tys. EUR/t do 252,3 tys. EUR/t (+28%), a cena importowanych **włókien optycznych (9001)** z 51,1 tys. EUR/t do 81,7 tys. EUR/t (+60%). Tendencja do drożenia jednostkowego towaru wskazuje na ciągłe unowocześnianie asortymentu oraz przesuwanie się w górę łańcucha wartości – zarówno po stronie unijnych producentów, jak i zagranicznych dostawców.

Wnioski

W latach 2015–2025 unijny handel przyrządami pomiarowymi i medycznymi (CN 90) charakteryzował się następującymi tendencjami:

- **Trwała nadwyżka handlowa** – eksport rósł szybciej niż import, a wskaźnik uzależnienia od importu netto stawał się coraz bardziej ujemny, osiągając –36,5%. Unia Europejska stała się jeszcze silniejszym eksporterem netto w segmencie wysokiej techniki.
- **Zmiany geograficzne** – Chiny podwoiły swój udział w imporcie, podczas gdy Rosja radykalnie zmniejszyła znaczenie jako rynek zbytu z powodu sankcji. Eksport do Turcji i Szwajcarii dynamicznie rósł, a rynek amerykański pozostał największym odbiorcą. Brexit wywołał szok cenowy w imporcie z Wielkiej Brytanii, ale nie zahamował wzrostu eksportu na Wyspy.
- **Rewolucja produktowa** – dominujący segment medyczny (9018) oraz przyrządy pomiarowe i analityczne napędzały wymianę, a pandemia COVID-19 przejściowo zaburzyła rynek respiratorów. Utrzymujący się wzrost cen jednostkowych we wszystkich głównych kategoriach świadczy o postępie technologicznym i rosnącej wartości dodanej.

Unijny sektor instrumentów precyzyjnych i medycznych jest zatem głęboko zintegrowany z rynkami światowymi, a jego struktura staje się coraz bardziej oparta na wiedzy i innowacjach. Dalsze monitorowanie koncentracji importu (zwłaszcza z Chin) oraz cenowych szoków na kluczowych rynkach będzie niezbędne dla oceny odporności tego strategicznego obszaru.

Ogólny obraz handlu

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.